20 ta' Ġunju, 1963.

Imħallef:

Onor. J. Caruana Colombo, B.Litt., LL.D.

Joseph Galdes

versus

Victor Micallef

Danni — Kolpa — Negliġenza — Responsabiltà — Lottu Pubbliku — Biljett ta' —

Ir-reċevitur tal-lottu pubbliku li jikteb numri żbaljati fuq il-matriċi huwa unikament responsabbli lejn il-ġugatur għal ħlas bħala danni tat-telf soffert minnu. Il-fatt li l-ġugatur jonqos li jivverifika n-numri tal-biljett ma dik tal-matriċi jtelfu d-dritt li jfittex lill-Gvern għar-rebħ, imma ma jġib l-ebda diminuzzjoni di fronti għar-riċevitur.

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur — wara li jippremetti illi l-konvenut huwa l-Lotto Receiver tal-Banka tal-Lottu l-Belt numru ħdax, u bi traskuraġni fid-9 ta' Marzu, 1963 meta hu xtara u ħallsu għall-biljett tal-Lottu numru 07/DD-373084 u ċioè ambu ta' żewġ xelini (2/-), bin-numri (20) u tnejn (2), l-istess konvenut fuq il-matriċi tal-irċevuti tiegħu niżżel in-numri tletin (30) u tnejn (2), u meta in segwitu fl-

estrazzjoni ta' dik l-istess ġurnata is-Sibt 9 ta' Marzu, 1963 telgħu dawn iż-żewġ numri, hu ma setax isarraf dan il-biljett li kien iġib miegħu rebħa ta' ħamsa u għoxrin lira (£25.0.0) — Dok. "A"; — jitlob illi, premessi d-dikjarazzjonijiet neċessarji u meħuda l-provvedimenti opportuni kollha, il-konvenut jiġi dikjarat responsabbli għall-iżball imsemmi li huwa ħa bi traskuraġni meta fuq il-matriċi tiegħu niżżel, bi ħsara għalih, numri żbaljati kif espost, u jiġi kkundannat iħallsu in linea ta' danni is-somma ta' ħamsa u għoxrin lira (£25), telf ta' premju tal-Lottu li hu sofra mħabba l-iżball u in-negliġenza tal-konvenut fl-esekuzzjoni tajba ta' dmirijietu bħala Lotto receiver. Bl-ispejjeż kontra l-konvenut;

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attur u d-dokumenti minnu prodotti maċ-ċitazzjoni.

Rat in-nota ta' eċċezzjonijiet tal-konvenut, li biha jeċċepixxi illi l-attur ikkontribwixxa għall-iżball li ġara billi naqas mid-dover impost fuqu skond il-liġi — Regolament Numru 12 tar-Regolamenti tal-Lottu Pubbliku, 1948; illi konsegwentement id-debitu tiegħu huwa għan-nofs tas-somma mitluba li ġiet puntwalment offerta lill-attur mal-ewwel rikjam tiegħu, però ġiet illeċitament rifjutata mill-attur li nsista li jagħmel il-kawża għas-somma totali kif pretiża;

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut;

Semgħet bil-ġurament lill-konvenut;

Eżaminat l-atti l-oħra tal-kawża;

Ikkunsidrat;

Illi l-konvenut ma jikkontestax li l-fatti li taw lok għal din il-kawża huma kif riportati fiċ-ċitazzjoni. Effettivament

il-konvenut mill-ewwel jesponi fid-dikjarazzjoni annessa mal-eċċezzjonijiet tiegħu illi l-fatti kif esposti mill-attur huma ammessi. Id-diverġenza bejn il-kontendenti hija din. L-attur jippretendi li l-konvenut għandu jirrispondi għall-iżball li ħa u li minħabba fih hu tilef il-premju indikat fiċ-ċitazzjoni, mentri l-konvenut jallega li l-attur ikkontribwixxa għal dak l-iżball u kwindi għandu jbati parti, in-nofs, tal-perdita minnu soffer-ta;

Illi kif il-konvenut issottometta fin-nota ta' osservazzjonijiet tiegħu, il-ġurisprudenza prevalenti ta' dawna l-Qrati f'każi simili għal dan in ispeċji hija fis-sens li l-ġugatur għandu jiġi kunsidrat li jkun ikkontribwixxa għall-iżball li jkun ħa r-riċevitur, u dan in bażi għar-regolament numru 12 tar-Regolamenti tal-Lottu Pubbliku pubblikati bin-Notifikazzjoni tal-Gvern Nru. 222 tal-1948. Ingħad "prevalenti" għaliex dan il-prinċipju hekk enunċjat ma ġiex dejjem segwit mill-ġurisprudenza. Hekk, ġie ritenut, min-naħa, li min jixtri biljett tal-Lottu tal-Gvern għandu d-dmir li jara li n-numri li r-riċevitur jikteb fuq il-matriċi jkunu jaqblu ma dawk li jikteb fuq il-biljett; u li jekk in-numri jitilgħu u l-premju jintilef minħabba nuqqas ta' din il-korrispondenza l-ħsara tiġi sopportata bin-nofs bejn min jilgħab u r-riċevitur (P.A. Canta v. Buhagiar 16/1/1929; P.A. Brierley v. Licata 10/12/1932; App. Inf. Gauci v. Ross 11/12/1937; App. Sup. Mifsud v. Bartolo 8/3/1957). Min-naħa l-oħra ġie ritenut (App. Inf. Scerri v. Demarco 16/12/1929) li n-nuqqas ta' verifika tal-biljett mal-matriċi da parti tiegħu jikkostitwixxi lil ġugatur fi ħtija mal-Gvern u jipprivah mid-dritt li jirreklama l-vinċita u mhux ġa dak li jitlob ir-riżarċiment tad-danni fir-rapporti tiegħu mar-riċevitur;

Illi dina l-Qorti, kif presjeduta, hija tal-fehma li għandha issegwi l-prinċipju enunċjat mill-Onorabili Qorti tal-Appell sede inferjuri fl-aħħar sentenza msemmija u li tadotta in toto

r-raġunijiet li fuqhom ġie bażat l-istess prinċipju. Infatti, ma hemmx dubju li l-konvenut huwa fi ħtija, kif hu stess jirrikonoxxi, *billi rrilaxxja biljett mhux konformi fin-numri għall-matriċi*; u l-kwistjoni li tibqa' hija dik li wieħed jara jekk l-attur għandux jiġi ritenut li ikkontribwixxa għal dik il-ħtija billi qabel ma irtira l-biljett naqas li jivverifika jekk in-numri indikati fuq il-bolletta kienux jikkorrispondu ma' dawk traskritti fuq il-matriċi;

Illi r-regolamenti msemmijin 'il fuq huma ntiżi li jassiguraw il-ġenwinità tal-vinċiti, u l-inosservanza tagħhom tispjega l-effikaċja tagħha fir-rapporti ma' l-Amministrazzjoni Pubblika li hija awtorizzata li tiċħad il-premju lil ġugatur li ma jkunx infurmat bihom. Però, l-istess regolamenti ma jistgħux ikollhom l-effett li japportaw ebda modifikazzjoni għall-prinċipji ġenerali li jirregolaw il-"colpa aquiliana". Għall-ħtija tar-riċevitur, inkarigat mil-liġi biex jimla l-biljett, ma jistax jingħad li jkun ikkontribwixxa jew ta' okkażjoni l-ġugatur bin-nuqqas ta' verifika da parti tiegħu tal-biljett mal-matriċi: dan in-nuqqas jikkostitwixxi fi ħtija l-ġugatur difronti għall-Gvern u jipprivah mid-dritt li jirreklama l-vinċita, imma mhux ġa mid-dritt li jitlob ir-riżarċiment tad-danni fir-rapporti tiegħu mar-riċevitur.

Illi fil-każ in ispeċji tiġi rilevata din iċ-ċirkostanza, ċioè li l-konvenut naqas li juniforma ruħu ma' l-istruzzjonijiet li hu jirrikonoxxi li għandu bħala Riċevitur tal-Lottu Pubbliku li jesibixxi fl-uffiċċju jew banka tiegħu għall-aħjar konjizzjoni u informazzjoni tal-ġugaturi r-regolamenti fuq imsemmijin, u partikolarment estratt tagħhom ċioè r-regolament numru 12 ta' l-istess Regolamenti. Dan in-nuqqas da parti tiegħu jkompli jikkostitwixxi lil konvenut fi ħtija di fronti għall-attur;

Illi għalhekk id-domanda ta' l-attur timmerita li tiġi milqugħa;

Għal dawn il-motivi,

Tiddeċiedi billi, prevja d-deklaratorja domandata mill-attur, tikkundanna lil konvenut iħallas lil attur għar-raġunijiet indikati fiċ-ċitazzjoni s-somma ta' ħamsa u għoxrin lira (£25) in linea ta' danni. L-ispejjeż iħallashom il-konvenut.